

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และแนวทางการปฏิบัติ
การสนับสนุนค่าบริหารจัดการกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิต
ตามโครงการบริหารจัดการผลไม้ ๒๕๖๗

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ คณะกรรมการบริหารกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คบท.) มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ ครั้งที่ ๗๕ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗ อนุมัติให้กรมการค้าภายใน ดำเนินกิจกรรมเชื่อมโยงกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิต โดยสนับสนุนค่าบริหารจัดการกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการรวบรวมรับซื้อผลไม้ในอัตราไม่เกิน กก. ละ ๓ บาท วงเงินดำเนินการ ๒๗๐ ล้านบาท ปริมาณเป้าหมาย ๙๐,๐๐๐ ตัน ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘

๑.๒ ผลไม้เป็นหนึ่งในสินค้าที่มีความสำคัญต่อเกษตรกรชาวสวน และต่อเศรษฐกิจในการสร้างรายได้ให้ประเทศ โดยในปี ๒๕๖๖ มีมูลค่าการส่งออกผลไม้สดและแปรรูปกว่า ๓๐๐,๐๙๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๑๔ สำหรับปี ๒๕๖๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คาดการณ์ปริมาณผลผลิตผลไม้เศรษฐกิจสำคัญ ๑๐ ชนิด (ทุเรียน, มังคุด, ลำไย, เงาะ, ลองกอง, ลิ้นจี่, มะม่วง, สับปะรด, ส้มเขียวหวาน, ส้มโอ) ปริมาณ ๖.๘๒ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ ร้อยละ ๓ โดยเฉพาะทุเรียนและมังคุดที่คาดว่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ทุเรียน ๑.๕๔ ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕) มังคุด ๐.๓๒ ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๙) เป็นต้น อาจส่งผลกระทบต่อราคาและรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่แหล่งผลิต ทำให้ภาพรวมราคาสินค้าผลไม้อาจมีราคาตกต่ำ โดยในทางปฏิบัติการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรสามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อเห็นว่าราคาตกต่ำ หรือคาดว่าจะต่ำกว่าราคาเป้าหมายเป้าหมายนำในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องเป็นช่วงเวลาที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก หรือราคาสินค้าผลไม้ ณ ขณะนั้นยังไม่ตกต่ำกว่าราคาเป้าหมายนำที่กำหนด

๑.๓ กรมการค้าภายใน พิจารณาแล้วเห็นสมควรที่จะเร่งเข้าไปเชื่อมโยงรับซื้อและกระจายผลผลิตผลไม้ออกจากแหล่งผลิตโดยเร็ว จึงได้จัดสรรงบประมาณจากโครงการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๗ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรวบรวมและกระจายผลไม้ โดยเชื่อมโยงกับผู้รวบรวม ผู้ค้าปลีก-ค้าส่ง ห้างค้าปลีก-ค้าส่ง โรงงานแปรรูปและผู้ส่งออก

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงและกระจายผลไม้จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และแนวทางปฏิบัติ ตามโครงการบริหารจัดการผลไม้ปี ๒๕๖๗

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเพิ่มปริมาณการเชื่อมโยงผลไม้จากแหล่งผลิตกระจายออกนอกพื้นที่เมื่อเห็นว่าราคาตกต่ำหรือคาดว่าจะต่ำกว่าราคาเป้าหมายนำในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

๒.๒ เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาผลไม้ และป้องกันไม่ให้เกษตรกรผู้ปลูกผลไม้ถูกกดราคาจากผู้รับซื้อ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ ผู้ขาย : เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ผู้ปลูกผลไม้ ในพื้นที่แหล่งเพาะปลูกผลไม้ที่สำคัญ

๓.๒ ผู้ซื้อ : วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตร ผู้รวบรวม ผู้ค้าปลีก-ค้าส่ง ห้างค้าปลีก-ค้าส่ง โรงงานแปรรูปทั้งในและนอกแหล่งเพาะปลูกผลไม้

๔. แนวทางดำเนินการ

๔.๑ ผู้ขาย ต้องเป็นเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้ โดยต้องมีหลักฐานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเกษตรกรที่เป็นผู้ขายจะต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ หรือตามที่ คพจ. กำหนด ที่รับรองว่าเป็นผู้ปลูกผลไม้ ทั้งนี้ เกษตรกรที่มีผลผลิตทยอยออกสู่ตลาดในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ให้ได้รับการยกเว้นการขึ้นทะเบียน หรือรับรองตามที่กำหนด

๔.๒ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดต้นทางประสานผู้ซื้อและสมัครเป็นผู้เข้าร่วมโครงการ โดยนำเสนอคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลผลิตการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) จังหวัดต้นทาง เพื่อให้ความเห็นชอบและขึ้นบัญชีผู้ร่วมโครงการฯ โดยให้ปิดประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน

๔.๓ ให้ผู้ซื้อที่จังหวัดได้อนุมัติแล้วขึ้นบัญชีไว้แล้ว เข้าไปรับซื้อผลไม้จากผู้ขายโดยตรง โดยได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการรวบรวม กระจาย ปรับปรุงคุณภาพ และบริหารจัดการ จากโครงการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๗ ในอัตราไม่เกิน กก. ละ ๓ บาท โดยรับซื้อในราคารนำตลาดตามที่กรมการค้าภายในกำหนด

ทั้งนี้ กรณีผู้ซื้อเป็นสถาบันเกษตรกร ต้องจดทะเบียนถูกต้องกับหน่วยงานที่กำกับดูแล ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร

๔.๔ ให้จังหวัดต้นทางตรวจสอบเอกสารหลักฐานการรับซื้อและจ่ายเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายตามโครงการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๗ ให้แก่ผู้ซื้อในอัตราไม่เกิน กก. ละ ๓ บาท โดยให้จังหวัดพิจารณากำหนดราคารับซื้อเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการขายผลผลิต และเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของหน่วยงาน ไม่เกินร้อยละ ๑ ของเงินดำเนินการ โดยปริมาณผลผลิตของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการช่วยเหลือตามโครงการนี้จะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการที่ได้รับการช่วยเหลือในลักษณะเดียวกันจากหน่วยงานหรือโครงการอื่น

ทั้งนี้ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เมื่อเห็นว่าราคาลดต่ำกว่า หรือคาดว่าจะต่ำกว่าราคาเป้าหมาย ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และหยุดให้ความช่วยเหลือเมื่อเห็นว่าราคาสูงกว่าหรือคาดว่าจะสูงกว่าราคาเป้าหมาย ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๓๔ หมวด ๒ แนวทางการช่วยเหลือเกษตรกร ข้อ ๑๔)

๕.กรอบระยะเวลาดำเนินการ

๕.๑ การรับซื้อ เป็นการรับซื้อผลผลิตผลไม้จากเกษตรกร ตั้งแต่ ค.พ. มีมติอนุมัติโครงการ - ธันวาคม ๒๕๖๗

๕.๒ การจ่ายเงินสนับสนุน ตั้งแต่ ค.พ. มีมติอนุมัติโครงการ - มีนาคม ๒๕๖๘

๕.๓ สิ้นสุดโครงการ มีนาคม ๒๕๖๘

๖.เกณฑ์การจ่ายเงินสนับสนุน

๖.๑ ผู้ซื้อ ต้องได้รับการขึ้นบัญชีผู้เข้าร่วมโครงการฯ ของจังหวัด และมีหลักฐานการรับซื้อและจ่ายเงินจากผู้ขาย และนำไปกระจายออกนอกพื้นที่ยังจังหวัดปลายทาง

๖.๒ จังหวัดต้นทางตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน การรับซื้อ การจ่ายเงิน และการกระจายไปยังจังหวัดปลายทาง หากครบถ้วนถูกต้อง ให้จ่ายเงินสนับสนุนได้ในอัตราไม่เกิน กก. ละ ๓ บาท

๗.หลักฐานการขอรับเงินสนับสนุน

๗.๑ ใบขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการรวบรวม กระจาย ปรับปรุงคุณภาพ และบริหารจัดการตามโครงการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๗

๗.๒ หนังสือจดทะเบียนนิติบุคคล พร้อมลงนามและประทับตรารับรอง

๗.๓ สำเนาบัตรประชาชน กรรมการผู้จัดการที่มีอำนาจผูกพันนิติบุคคล พร้อมประทับตราลงนามรับรอง

๗.๔ หนังสือมอบอำนาจให้บุคคลกระทำการแทน (ถ้ามี) พร้อมสำเนาบัตรประชาชน ผู้รับมอบอำนาจ พร้อมประทับตราลงนามรับรอง

๗.๕ หลักฐานการรับซื้อและจ่ายเงิน พร้อมลงนามกำกับทุกฉบับ

ทั้งนี้ จังหวัดอาจพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมหรือปรับปรุงได้ตามความเหมาะสมจำเป็นเพื่อประโยชน์ของเกษตรกรตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ภายใต้มติการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (ค.พ.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ (ครั้งที่ ๗๕)

๘. การติดตามและกำกับดูแล

ให้จังหวัดต้นทางในความเห็นชอบของคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลผลิตการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) มีหน้าที่กำกับดูแลดำเนินการรับซื้อและจ่ายเงินสนับสนุนตามโครงการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๗ โดย

๘.๑ กำหนดมาตรการ และแนวทางในการกำกับดูแลการรับซื้อให้มีประสิทธิภาพ และไม่มีการเอาเปรียบเกษตรกร โดยใช้กลไกหน่วยงานปกครองในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและกำกับดูแล

๘.๒ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข การจ่ายเงินสนับสนุนตามโครงการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๗ ให้มีความรอบคอบรัดกุม โดยคำนึงประโยชน์ของเกษตรกร เป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และประโยชน์ของรัฐ

ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาเป็นกลไกในการดำเนินงานได้ตามความจำเป็นเหมาะสม

กองส่งเสริมและบริหารระบบตลาด

กรมการค้าภายใน

มิถุนายน ๒๕๖๗